

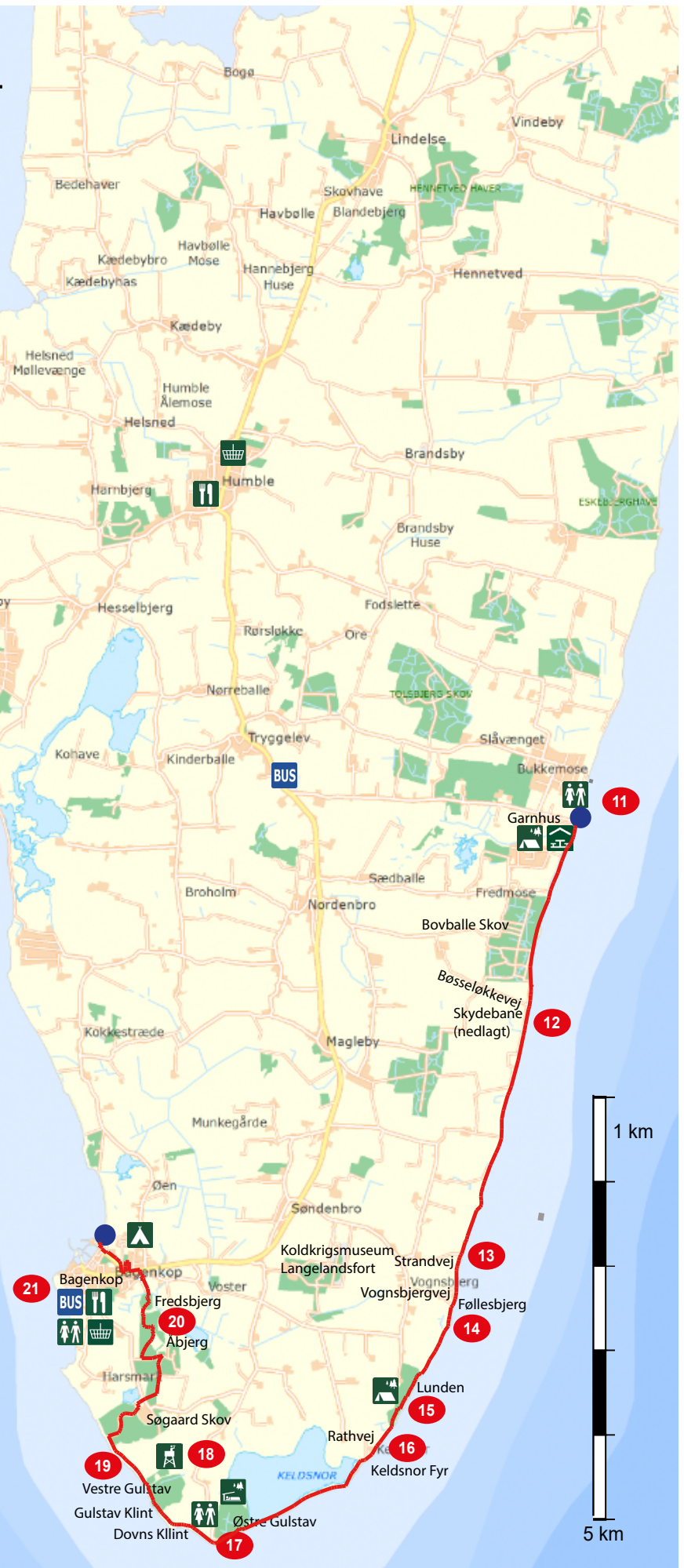
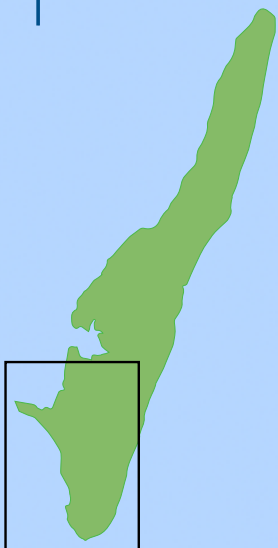

EN FODTUR LANGELAND RUNDT LANGS KYSTEN

Etape 2 Østerskov-Bagenkop 15 km

Signaturforklaring

- Etape start/slut
- Langeland Rundt
- Alternativ rute
- Øhavsstien
- Toilet
- Campingplads
- Teltplads
- Shelter
- Indkøb
- Restaurant/spisested
- Fugletårn
- Turistinformation
- Busstop
- Kaffeplet
- 1 Se tekst til kortet

LANGELAND RUNDT

En vandretur på 138 km

10 etaper a 10-19 km

Kyst og geologi: Flade sandstrande, rullesten, større sten. Hatbakker. Klinte. Nor. Kystnære skove.

Fugleliv: Havørne. Gæs. Ænder. Vadefugle. Fugletræk forår og efterår. Medbring kikkert.

Kultur: Havnebyer, jollehavne, slæbesteder. Fyrtårne. Pumpehuse, dæmninger, diger. Godser. Sommerhuskolonier. Mindesten.

I Lunden tæt på øens sydspids kan du overnatte i telt - og nyde udsigten.

EN FODTUR LANGELAND RUNDT LANGS KYSTEN

Etape 2: Østerskov-Bagenkop (15 km)

Langs etape 2 ligger en stribe fine, kystnære skove - Bovballe Skov, Lunden, Østre Gulstav, Vestre Gulstav og Søgaard Skov, hvor du normalt er velkommen på stierne i dagtimerne - en lille skovtur kan være en kærkommen afveksling til strandenes sten og løse sand.

På sydøstspidsen passerer du Keldsnor Fyr, og på turen rundt om sydspidsen går du på strandvolden ved Keldsnor, et enestående våd- og fugleområde.

Via gamle stubhaver, klinterne Dovns og Gulstav, et stort område med vilde heste og bestigning af et par af Langelands berømte hatbakker når du Bagenkop, en hyggelig fisker- og turistby.

Praktisk at vide

Overnatning (campingpladser, teltpladser, shelters):

For enden af Østerskovvej ved Garnhuset (teltplads)

Lunden (teltplads)

Østre Gulstav (4 shelters)

Bagenkop (campingplads)

Anden overnatning: www.langeland.dk

Indkøb: Bagenkop. Humble

Spisesteder: Bagenkop. Humble

Tallene i teksten refererer til kortet til venstre.

DE 10 ETAPER

1 Spodsbjerg-Østerskov ..... 19 km

2 Østerskov-Bagenkop ..... 15 km

3 Bagenkop-Ristinge ..... 15 km

4 Ristinge-Lindelse ..... 12 km

5 Lindelse-Rudkøbing ..... 15 km

6 Rudkøbing-Korsebølle ..... 12 km

7 Korsebølle-Lohals ..... 17 km

8 Lohals-Snøde Strandvej ..... 13 km

9 Snøde Strandvej-Botofte .... 10 km

10 Botofte-Spodsbjerg ..... 10 km

PARKERING

Du kan parkere ved alle etapers start- og slutpunkt.

HVOR MÅ MAN GÅ?

Vi har naturligvis gjort os umage for kun at gå, hvor det er lovligt. Reglerne er lidt indviklede, men vi er ret overbeviste om, at det er lykkedes.

Hvis du vil tjekke reglerne, se Miljøstyrelsens hjemmeside: <https://mst.dk/friluftsliv/hvad-maa-jeg-i-naturen>

Renoveret garnhus/madpakkehus ved Østerskov/Bukkemose.

11. Garnhuset ved Østerskov. Etape 2 starter, hvor Østerskovvej ender ved kysten. Her ligger en primitiv lejrplads, som tilhører og vedligeholdes af ejerne af Østerskovvej 42, og et renoveret garnhus, et minde fra tiden mellem Første og Anden Verdenskrig, da der blev drevet fiskeri fra kysten her. I huset er man velkommen til at spise sin madpakke, og plancher fortæller om datidens fiskerhuse og kystfiskeri.

Ved sommerhusområdet Fredmose står bord-bænkesæt og en solid badebro.

Følg kysten sydpå eller en sti gennem Bovballe Skov med flotte, ranke bøgetræer og en mindre stævningskov (stubhave, se forklaring under pkt. 18).

Skydeanlæg for enden af Bøsseløkkevej. Alting er i forfald, og ingen øver sig længere i at skyde her.

12. Forfalden skydebane. Lige syd for Bovballe Skov ender Bøsseløkkevej ved kysten. Her lå tidligere to skydebaner, hvor bl.a. soldater fra det nu nedlagte Langelandsfort, hjemmeværnsfolk og politi øvede sig

i at skyde og kaste granater. Skydehuset eller -skuret står og forfalder voldsomt, taget er brast sammen, men på væggene hænger stadig instrukser i den rette brug af skydebanen.

Langs grusvejen videre langs kysten er installeret en galvaniseret bom, hvorpå skytterne (ifølge lokale kilder) kunne montere f.eks. pap-kampvogne, som kunne trækkes frem og tilbage for at gøre skydeøvelserne mere realistiske. En mast for enden af den lille grusvej er også et levn fra dengang, området var skydeterræn.

Følg markvejen sydpå og fortsæt langs kysten der, hvor vejen drejer ind i landet. Her åbner sig det ene fine kig efter det andet ind over det åbne land mod velholdte landbrugs-ejendomme.

Fiskere (øverst) og deres garnhus for enden af Strandvej.

13. Endnu et fint garnhus. Tag en pause ved det gamle garnhus for enden af Strandvej, hvor lokale fiskere opbevarer grej og søsætter deres joller.

Udkigsstation Føllesbjerg set fra stranden.

"Tjekkiske pindsvin" på stranden ved Føllesbjerg.

Trappe fra stranden op i Lunden.

Keldsnor Fyr.

14. Udkigsstation Føllesbjerg. På toppen af Føllesbjerg ligger en bygning, som fra kysten er svært tilgængelig, men man kan passere på stranden.

Splitflag og radarskærme fortæller om anvendelsen, her ligger nemlig en lille afdeling af det danske forsvar, som har overlevet den kolde krig: Søværnets udkigsstation Føllesbjerg ("Marineudkigsstation Føllesbjerg"). Den er anlagt i 1952 til at overvåge trafikken gennem Langelandsbælt, og den er stadig bemandedt døgnet og året rundt.

På stranden ligger sære ting - sorte kabler og rustne metalgenstande, som har været en del af den undersøiske overvågning af bæltet. Kystskrænten er tæt tilgroet og forstærket med store sten - adgangen er yderligere sikret mod invasion med pigtråd og "tjekkiske pindsvin".

Hvor Vognsbjergvej ender ved kysten, står et bord-bænkesæt og et affaldsstativ. Fortsæt sydpå ad en trampesti. En strækning af kysten er sikret med beton, før man når til den stejle klint, som kanter den fine stævningskov Lunden.

15. Lunden. Fortsæt langs kysten og gå op i skoven ad en stejl trappe. Gennem Lunden går et net af afmærkede stier (gule og grønne pile). I den nordlige del af den lille skov går skrænterne lodret ned mod vandet, længere mod syd kan du sagtens klatre ned og op mellem skov og strand.

Lunden byder på flere flere rekreative områder: Bord-bænkesæt, bålpladser og i den sydlige ende en primitiv lejrplads, hvor du kan samle og save brænde, lave bål og overnatte gratis i telt.

16. Keldsnor Fyr og Keldsnor. Hvor Lunden slutter, åbner sig en fascinerende udsigt til Keldsnor Fyr. Ved lavvande kan du gå langs kysten rundt om fyret, ellers følg hækken i skellet mod nordvest til indkørslen til fyret fra Rathvej og nyd synet af de harmoniske, hvidkalkede bygninger fra landsiden. Fyret er stadig i drift. Der er ikke offentlig adgang.

Ved Keldsnors østlige side ligger en p-plads, som især bruges af de mange lystfiskere, som prøver lykken i Østersøen her.

Strandsøen Keldsnor afgrænses mod havet af en strandvold, som består af rullesten, og en strandeng, som afgrænses af får. Nyd udsigten over noret, de mange fugle og trafikken af store skibe i Østersøen her ved indsejlingen til Langelandsbælt.

Skiltet fortæller, at gravhøjen på marken er privat.

Keldsnor.

Fugle ved Keldsnor.

Skoven Østre Gulstav og Dovns Klint.

Hvis du fra p-pladsen kigger mod vest, ser du inde på marken en markant træbevokset høj med stensætning omkring. Der er ikke offentlig adgang til højen – ingen sti fører derover, så du må nøjes med at kigge på afstand.

Højen er et gravmæle fra 1940. To sønner fra den nærliggende Rathgården, 12-årige Ib og 11-årige Gunnar, roede sammen med en tjenestekarl på gården, Helge Johansen, 18, ud i en fladbundet skydepram for at pilke torsk - det var først på eftermiddagen søndag den 21. april 1940.

Trekvart sømil ude kæntrede prammen, og de faldt alle tre over bord. Selv om fyrassistent Toft på Keldsnor Fyr observerede ulykken og tilkaldte assistance via tågesirenen, kom hjælpen for sent, og de druknede alle tre. 17 dage senere blev ligene af de to drenge bjerget af Bagenkop-kuttere tæt på det sted, hvor de forulykkede; liget af Helge skyllede i land langt senere på det daværende Østtysklands kyst.

Drengenes far, gårdejer Alex Petersen, fik ”kongelig bevilling” til at opføre det specielle gravmæle på marken syd for Rathgården, og den 16. maj 1940 blev de to drenge begravet i højen.

Gå på strandvolden langs Keldsnors sydside - det kan især ved vestenvind være drøjt med de store rullesten, men oplevelsen er strabadserne værd!

17. Østre Gulstav og Dovns Klint. Efter turen over strandvolden er det dejligt at komme i læ og vandre langs kysten ad skovstien i Østre Gulstav (Østerskov) frem til en stor p-plads med toiletter og affaldsbeholdere ved Dovns Klint. Lidt mod nordøst, ca. 300 meter inde i Østre Gulstav, ligger en shelterplads med fire shelters og en bålplads.

Fra Dovns Klint er der mindre end 40 km til den nordtyske kyst, så Sydlangeland ligger på en af trækfuglenes ”hovedvej” mellem sommeropholdsstederne i det nordlige Skandinavien og vinterkvartererne længere mod syd. Dovns Klint tiltrækker hundredvis af fuglekiggere, når fuglene trækker hen over eller tager sig et rast forår og efterår.

18. Gulstav Mose. Lidt inde i landet – øst for Vestre Gulstav – ligger Gulstav Mose, et fuglereservat, som ejes af Fugleværnsfonden under Dansk Ornitologisk Forening.

Der er ikke offentlig adgang til selve mosen, men du må gerne klatre op i et helt nyt fugletårn (2018) lige nord for mosen, 300-400 meter fra kysten.

De vilde heste er ikke særligt vilde, men meget smukke.

En mindesten fortæller, at Fredsbjerg blev skænket Bagenkop i 1920 af lensgreve Frederik Ahlefeldt-Lauervig. I dag ejes bakken af Langeland Kommune.

På Langelands sydspids har klokkefrøer kronede dage i en stribe vandhuller gravet specielt til dem.

Østre og Vestre Gulstav (Østerskov og Vesterskov) er stævningsskove, også kaldet gærdselsskove. Det langelandske navn er stubhaver. Stævningsdrift indebærer, at træerne bliver skåret ned til stubben med ca. 20 års mellemrum og er den ældste form for skovdrift i Danmark, brugt siden stenalderen.

19. Vilde heste. Følg kysten på strandens rullesten eller gå på den afmærkede sti langs klinternes top - Dovns Klint og Gulstav Klint - til Søgaard Skov.

I området lever en af Langelands største turistattraktioner, en flok på 60-80 exmoor-ponyer. De klarer sig selv året rundt med minimal menneskelig indblanding. De har ca. 120 hektar at boltre sig på, og måske må du gå lidt ind i landet for at få øje på dem.

20. Åbjerg og Fredsbjerg. Følg den afmærkede sti mod nordøst gennem Søgaard Skov til Søgaard, kryds Søgårdsvej og følg stien videre op over hatbakkerne Åbjerg (29 meter) og Fredsbjerg (22 meter) med fine kig ud over Sydlangeland og farvandet omkring.

Langeland har cirka 690 af disse hatbakker - 10-30 meter høje grusbakker, som er et levn fra den sidste istid. De har navn efter en kvindelig geologs klokkehat, en damehat, som var moderne i 1920'erne. Andre synes, bakkernes facon minder om velformede kvindebryster...

21. Etape 2 slutter i Bagenkop. Når du går ind i Bagenkop via Fredsbjergvej, kan du følge Ildsjælenes Fodspor - afmærkede stier - til havnen.

Bagenkop er en hyggelig fisker- og ferieby med flere spisesteder, en kro, en campingplads, en god badestrand og fine ferieboliger. Hvis du følger ildsjæle-sporet og bruger de opsatte QR-koder, får du en masse at vide om Bagenkops historie.

Tv: Fra fiskekutteren "Liljen" i Bagenkop Havn sælges friske fisk.

Th: Rødmalede feriehusene pynter ved lystbådehavnen i Bagenkop.